

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVHOHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

Evidenčné číslo: 107003/B/2024/36122358892203012

**VLASTNÉ IMANIE AKO ZDROJ
FINANCOVANIA MAJETKU PODNIKU**

Bakalárska práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVHOHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

**VLASTNÉ IMANIE AKO ZDROJ
FINANCOVANIA MAJETKU PODNIKU**

Bakalárska práca

Študijný program: ekonomika a manažment podniku
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Školiace pracovisko: Katedra finančného riadenia podniku
Vedúci záverečnej práce: doc. Ing., Eva Manová, PhD.

Zadanie záverečnej práce (vo vytlačenej verzii nahradit' stranou z AIS-u).

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval(a) samostatne a že som uviedol (uviedla) všetku použitú literatúru.

Dátum: 11.02.2024

.....

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Rád by som sa touto cestou poďakoval vedúcemu bakalárskej práce, doc. Ing. Eve Manovej, PhD., za odbornú pomoc a cenné rady, ktoré mi poskytol pri vypracovaní bakalárskej práce.

ABSTRAKT

BEDE, Balázs: Vlastné imanie ako zdroj financovania majetku podniku – Ekonomická univerzita v Bratislave. Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach; Katedra ekonómie a manažmentu. – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing., PhD Eva Manová. – Košice: PHF EU, 2024, počet strán 399.

Cieľom záverečnej práce je: Cieľom práce je zhodnotenie vlastného imania vybraného podniku a na základe analýzy výsledkov zistiť finančnú stabilitu podniku a navrhnúť riešenia pre zlepšenie resp. zachovanie jeho stability Práca je rozdelená do 5 kapitol. Obsahuje 2 grafov, 9 tabuliek. Prvá kapitola je venovaná vymedzeniu pojmu vlastné imanie, jeho zložiek podľa Slovenskej právnej úpravy.

V ďalšej časti sa charakterizuje hlavný cieľ plus čiastkové ciele práce, metodiku práce, kde sú konkretizované metódy skúmania a opis vybranej spoločnosti.

Ako ďalšou kapitolou sú výsledky práce, v ktorej sa použijú rôzne metódy analýz, s ktorými sa zisťuje kapitálová štruktúra majetku.

Záverečná kapitola sa zaoberá vyhodnotením finančnej analýzy vybranej spoločnosti, na základe získaných údajov sme zhodnotili majetok, vlastné imanie a záväzky podniku.

Výsledkom riešenia danej problematiky je zvýšenie podielu vlastného imania na celkových finančných zdrojoch, efektívnejšie využívanie dostupných finančných prostriedkov a minimalizáciu závislosti od cudzieho kapitálu.

Kľúčové slová:

vlastné imanie, základné imanie, výsledok hospodárenia

ABSTRACT

BEDE, Balázs: Equity as a source of financing company assets - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business with headquarters in Košice; Department of Economics and Management. - Supervisor of the thesis: doc. Ing., PhD Eva Manová. - Košice: Faculty of Business, EU, 2024, 39 pages.

The aim of the work is to evaluate the equity of the selected company and, based on the analysis of the results, to determine the financial stability of the company and propose solutions for improvement or maintaining its stability. This work is divided into 5 chapters. It contains 2 graphs, 9 tables. The first chapter is devoted to defining the concept of equity and its components according to Slovak legislation.

The next section characterizes the main goal plus partial goals of the work, methodology of the work, where research methods are specified, and description of the selected company.

The results of the work are presented in the next chapter, where various methods of analysis are used to determine the capital structure of assets.

The final chapter deals with the evaluation of the financial analysis of the selected company, based on the obtained data we evaluated the assets, own capital, and liabilities of the company.

The outcome of addressing this issue is an increase in the share of own capital in total financial resources, more efficient use of available financial resources, and minimization of dependence on foreign capital.

Keywords:

own capital, share capital, financial result

OBSAH

Úvod	9
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	10
1.1 Štruktúra vlastného imania.....	11
1.1.1 Základné imanie.....	11
1.1.2 Kapitálové fondy.....	13
1.1.3 Fondy zo zisku.....	15
1.1.4 Výsledok hospodárenia minulých rokov.....	15
1.1.5 Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie.....	16
2 Cieľ práce	17
3 Metodika práce a metódy skúmania	17
3.1 Postup práce.....	18
3.2 Objekt skúmania.....	19
3.3 Metódy skúmania.....	20
4 Výsledky práce	22
4.1 Charakteristika vybraného podnikateľského subjektu.....	22
4.2 Analýza kapitálovej štruktúry vo vybranom podniku.....	22
4.2.1 Vývoj a štruktúra vlastného imania analyzovanej účtovnej jednotky.....	25
4.3 Analýza výsledku hospodárenia spoločnosti.....	26
4.4 Posúdenie financovania majetku.....	28
4.4.1 Posúdenie financovania neobežného majetku.....	30
4.4.2 Posúdenie financovania obežného majetku.....	30
5 Diskusia	32
5.1 Zhrnutie výsledkov.....	32
5.2 Návrhy a odporúčania.....	33
Záver	35
Bibliografické zdroje	37

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Rozdelenie výsledku hospodárenia minulých rokov.....	15
Tabuľka 2 Vývoj a štruktúra zdrojov podniku v € v rokoch 2020 - 2022.....	22
Tabuľka 3 Štruktúra zdrojov podniku v % v rokoch 2020 – 2022	23
Tabuľka 4 Vývoj vlastného imania v rokoch 2020 –2022	25
Tabuľka 5 Štruktúra nákladov a výnosov v rokoch 2020-2022 v eurách	27
Tabuľka 6 Vývoj a štruktúra majetku v € v rokoch 2020 – 2022.....	29
Tabuľka 7 Financovanie neobežného majetku v € v rokoch 2020 – 2022.....	30
Tabuľka 8 Financovanie obežného majetku v € v rokoch 2020 - 2022	31
Tabuľka 9 Zákonný rezervný fond.....	33

Zoznam grafov

Graf. 1 Vývoj a štruktúra zdrojov podniku v € v rokoch 2020 - 2022.....	23
Graf. 2 Štruktúra zdrojov podniku v % v rokoch 2020 – 2022	24

Úvod

Stratégie financovania majetku podniku predstavujú kľúčový faktor pre jeho úspešný rozvoj a udržateľnosť v dnešnom dynamickom podnikateľskom prostredí. V tomto kontexte je vlastné imanie významným pilierom, ktorý poskytuje firme stabilitu a flexibilitu vo financovaní svojho majetku.

Vlastné imanie znamená hodnotu, ktorú majitelia alebo akcionári prispievajú do podniku vo forme vlastných investícií. Tento kapitál tvorí časť celkových aktív podniku a poskytuje základ pre financovanie jeho činností a rozvoja. Jedným z hlavných benefitov vlastného imania je jeho schopnosť poskytnúť finančnú nezávislosť firmy tým, že eliminuje potrebu splácania záväzkov voči externým veriteľom. Toto umožňuje podniku väčšiu flexibilitu pri riadení financií a pri strategických rozhodnutiach, čo je významné najmä v prostredí rýchlych zmien a neistoty na trhu.

Avšak, aj keď vlastné imanie prináša výhody, sú s ním spojené aj isté výzvy. Majitelia, ktorí investujú svoje vlastné imanie do podniku, často očakávajú nielen finančný zisk, ale aj aktívne zapojenie do riadenia a strategických rozhodnutí. Tento fakt môže viesť k potrebe efektívnej komunikácie a súladu medzi vlastníckmi a vedením podniku. Okrem toho, závislosť na vlastnom imaní môže obmedziť možnosti rýchleho rozvoja podniku, a preto je dôležité zvážiť optimalizáciu medzi vlastným imaním a inými formami financovania, ako napríklad úvermi alebo emisiou akcií.

V druhej časti tejto práce sa budeme venovať konkrétnym príkladom a stratégiám využívania vlastného imania vo financovaní majetku vo vybranom podniku. Rovnako sa pozrieme na súčasné trendy a výzvy spojené s touto formou financovania, aby sme ponúkli pohľad do budúcnosti v oblasti podnikateľskej financie. Je nevyhnutné mať na pamäti, že efektívne využitie vlastného imania je kľúčom k dlhodobej udržateľnosti a konkurencieschopnosti podniku v premenlivom a náročnom podnikateľskom prostredí.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Pre dosiahnutie stability a rastu v podnikaní často závisí od múdreho a efektívneho spravovania financií. Jedným z kľúčových aspektov je využívanie vlastného imania ako zdroja financovania majetku podniku. Vlastné imanie predstavuje základný pilier finančnej štruktúry firmy a môže mať významný vplyv na jej úspech a odolnosť voči ekonomickým výkyvom. Diskusia o tom, ako vhodne využívať vlastné prostriedky v podnikaní, sa stáva stále aktuálnejšou v súvislosti so stále meniacim sa podnikateľským prostredím a rastúcou konkurenciou. V tomto kontexte je dôležité preskúmať výhody a nevýhody vlastného imania ako zdroja financovania majetku podniku a analyzovať, ako môže správne riadenie vlastných zdrojov prispieť k dlhodobej udržateľnosti a rozvoju firmy.

Pri zakladaní podniku je kľúčové sa zamerať najprv na dostatočnú akumuláciu potrebného kapitálu pre podnikateľské aktivity. Celkové množstvo a štruktúra tohto kapitálu sú priamo ovplyvnené špecifikami priemyslu a celkovou technickou a technologickou náročnosťou daného odvetvia. Preto finančný manažment podniku nie len zabezpečuje potrebné finančné prostriedky pre chod podniku, ale aj rozhoduje o zdrojoch, z ktorých budú tieto finančné prostriedky čerpané. Okrem toho, finančný manažment tiež zabezpečuje adekvátnu likviditu a finančnú stabilitu podniku. (Synek a kol. 2010)

Financovanie podniku je kritickým prvkom pre jeho začiatok aj trvalý rozvoj. Predstavuje proces zabezpečenia potrebného kapitálu pre fungovanie podniku. Ide o pohyb finančných prostriedkov, kapitálu a transformácie štruktúry zdrojov podniku, ktorý sprevádza založenie a ďalšiu činnosť podniku. (Valach,1996)

Podľa § 6 ods. 4 Obchodného zákonníka „vlastné imanie tvoria vlastne zdroje financovania obchodného majetku podnikateľa podľa osobitného predpisu.“ Z pohľadu účtovníctva sa vlastné imanie podrobnejšie rozoberá v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a o zmene neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o účtovníctve"), ktorý definuje vlastné imanie ako rozdiel medzi majetkom a záväzkami.

Vlastné imanie možno charakterizovať dvoma spôsobmi: priamym a nepriamym. Priamy spôsob definuje zložky, ktoré tvoria vlastné imanie, zatiaľ čo nepriamy spôsob zohľadňuje vlastné imanie ako rozdiel medzi majetkom a záväzkami.

Zákon o účtovníctve detailne vymedzuje majetok a záväzky. Majetok tvoria aktíva, ktoré vznikli v dôsledku minulých udalostí, majú spoľahlivú hodnotu a je takmer isté, že

v budúcnosti prinesú ekonomické výhody účtovnej jednotke. Tieto aktíva sú vykazované buď v bilancii účtovnej závierky, ak účtovná jednotka vedie podvojnú účtovníctvo, alebo vo výkaze majetku a záväzkov, ak účtovná jednotka vedie jednoduché účtovníctvo (§ 2 ods. 4 písm. a ,Zákon o účtovníctve).

Záväzky sú zase záväzné povinnosti vzniknuté v dôsledku minulých udalostí, majú hodnotu, ktorá je spoľahlivo určiteľná a pravdepodobne znížia ekonomické prínosy účtovnej jednotky v budúcnosti. Ako majetok, tak aj záväzky sa zaznamenávajú v bilancii účtovnej závierky alebo vo výkaze majetku a záväzkov (§ 2 ods. 4 písm. b Zákon o účtovníctve). Týmto spôsobom zákon stanovuje presné parametre a formu evidencie majetku a záväzkov v účtovníctve.

1.1 Štruktúra vlastného imania

Vlastné imanie mikro, malých a veľkých účtovných jednotiek a subjektov verejného záujmu sa skladá z viacerých zložiek. Tieto zložky zahŕňajú základné imanie, kapitálové fondy, fondy zo zisku, výsledky hospodárenia z minulých období a aktuálny výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení. Vlastné imanie sa v účtovnej štruktúre týchto subjektov prezentuje prostredníctvom bilancie účtovnej závierky. Okrem toho, informácie o zmene vlastného imania sa zaznamenávajú v prehľade zmien vlastného imania, ktorý je podrobnejšie popísaný v poznámkach k účtovnej závierke. Tento prehľad zahŕňa rôzne pohyby a zmienky o vývoji jednotlivých častí vlastného imania, poskytujúc tak dôležité informácie o jeho dynamike a zmenách v priebehu účtovného obdobia.

1.1.1 Základné imanie

Podľa ustanovení § 58 ods. 2 Obchodného zákonníka, konkrétneho právneho predpisu, základné imanie spoločnosti predstavuje finančné vyjadrenie celkového súčtu peňažných a nepeňažných vkladov, ktoré vložili všetci spoločníci do spoločnosti.

Pri zápise výšky základného imania účtovnej jednotky do obchodného registra sú uvedené informácie o zaplatených a nezaplatených vkladoch spoločníkov, o výške rezervného fondu, nákladoch na zriadenie spoločnosti a ďalších údajoch.

Základné imanie môžeme považovať za majetkové krytie spoločnosti, pretože plní hlavnú funkciu zabezpečenia ochrany veriteľov. Aj keď nie je považované za priamy majetok spoločnosti, predstavuje hodnotu vkladu v rôznych formách ako sú stroje, stavby,

pohľadávky alebo peňažné prostriedky. Napriek nákupu rôznych hmotných a nehmotných aktív, vyplácaniu záväzkov alebo poskytovaní služieb zo vkladu do obchodnej spoločnosti, výška jej základného imania zostáva nezmenená a zostáva rovnaká (Farkas, 2018).

Samotná povinnosť minimálneho základného imania pre spoločnosť s ručením obmedzeným je stanovená na sumu 5 000 eur v súlade s § 108 ods. 1 Obchodného zákonníka. Na druhej strane, pre akciovú spoločnosť je minimálna hodnota základného imania podľa § 162 ods. 3 Obchodného zákonníka vymedzená na minimálne 25 000 eur. Tieto zákonné ustanovenia majú za cieľ stanoviť minimálne finančné požiadavky, ktoré spoločnosti musia splniť pri vytváraní svojho základného imania. Takéto požiadavky majú zabezpečiť primeranú finančnú stabilitu a zároveň zvýšiť dôveru veriteľov a investorov voči týmto spoločnostiam.

Výšku základného imania spoločnosti určujú spoločníci a musí byť minimálne na úrovni stanovenej v Obchodnom zákonníku. Toto základné imanie je zaznamenané v účtovníctve na účtoch 411 - Základné imanie a 419 - Zmeny základného imania (Fekete, 2004).

Na účte 411 - Základné imanie sa zaznamenávajú vklady do základného imania pri vzniku účtovnej jednotky, konkrétne ku dňu jej zapísania do obchodného registra. Účet 419 - Zmeny základného imania slúži na zaznamenanie akýchkoľvek zmien v tomto imaní, a to ešte predtým, než sú tieto zmeny zapísané do obchodného registra (Mázikova, 2019).

Každá zmena v základnom imaní by mala byť dôsledne zaznamenaná v obchodnom registri. Tento proces zabezpečuje, že veritelia majú možnosť overiť, do akej miery je spoločnosť schopná uspokojiť ich požiadavky (Fekete, 2004).

Regulácie na ochranu veriteľov sú prísne, pokiaľ ide o zmeny v základnom imaní. Ako sme spomenuli, základné imanie funguje ako istota pre veriteľov a je kľúčovým faktorom, ktorý im poskytuje určitú záruku (Farkas, 2018). Týmto spôsobom je zabezpečené, že spoločnosť je schopná v určitej miere naplniť svoje záväzky voči nim.

V účtovnej jednotke existujú možnosti zvýšenia alebo zníženia základného imania. Zvýšenie základného imania môže nastať dvoma spôsobmi-

Efektívne zvýšenie základného imania:

Tento spôsob zahŕňa príjem nových vkladov v peňažnej alebo nepeňažnej forme od spoločníkov. Ak nastane efektívne zvýšenie základného imania, vzniká pohľadávka voči spoločníkom za ich nové vklady. Toto zvýšenie účtujeme na účte **353 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie** a zároveň na účte **419 - Zmeny základného imania**. Pri zápise zmien základného imania do obchodného registra tento zápis reflektujeme na účte 419 - Zmeny základného imania a proti účtujeme na účte **411 - Základné imanie** (Cenigová, 2019).

Nominálne zvýšenie základného imania:

Tento spôsob zahŕňa zvýšenie základného imania pomocou vlastných zdrojov spoločnosti. V tomto prípade účtujeme zvýšenie na účtoch vlastného imania a na účte **419 - zmeny základného imania**.

Zníženie základného imania môže nastať rovnako dvomi spôsobmi:

Efektívne zníženie základného imania:

Ak výška základného imania nepomeruje s obratom obchodnej spoločnosti a táto prekapitalizovaná situácia vznikne, hovoríme o efektívnom znížení základného imania.

Nominálne zníženie základného imania:

K zníženiu môže dôjsť aj z osobitných dôvodov uvedených v ustanovení § 113 ods. 6 Obchodného zákonníka. Toto zníženie môže byť spôsobené špecifickými dôvodmi, ktoré sú určené v právnych predpisoch.

1.1.2 Kapitálové fondy

Kapitálové fondy sú zapísané v časti pasívnej stránky účtovnej závierky. Do kapitálových fondov zaradzujeme emisné ážio, ostatné kapitálové fondy, zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov a oceňovacie rozdiely z precenenia.

Emisné ážio vzniká v akciových spoločnostiach ako rozdiel medzi menovitou hodnotou akcií, ktoré sú vydávané spoločnosťou, a cenou, ktorá je za tieto akcie skutočne zaplatená. Táto suma, ktorá sa platí za akciu, sa označuje ako emisný kurz (Obchodný zákonník, § 157).

Pri zvýšení základného imania akciovej spoločnosti prostredníctvom výdajov akcií s emisným áziom sa účtujeme nasledovne:

Pri vzniku pohľadávky v cene emisného kurzu akcií za upísané vlastné imanie, účtujeme v prospech účtu **353 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie**.

Menovitú hodnotu upísaných akcií účtujeme na strane týchto pohľadávok na účte **419 - Zmeny základného imania**.

Emisné ážio, teda rozdiel medzi menovitou hodnotou a cenou zaplatenou za akcie, účtujeme na strane pasíva na účte **412 - Emisné ážio**.

Úhradu straty prostredníctvom emisného ážia účtujeme na strane aktív, a to konkrétne v prospech účtu 412 - Emisné ážio. Toto účtovanie sa realizuje na strane pasív na účte **431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní** alebo **429 - Neuhradená strata z minulých rokov**, v závislosti od konkrétnej situácie a schválených postupov (Farkaš, 2018).

Ostatné kapitálové fondy sú vytvorené z peňažných a nepeňažných vkladov, ktoré predstavujú dary od spoločníkov a členov družstva a slúžia na posilnenie vlastného imania (Šlosár, Šlosárová, 2009).

Účtovná jednotka je povinná vytvárať interné zdroje vlastného imania, ktoré zahŕňajú oceňovacie rozdiely. Pre tieto rozdiely má stanovené tri účty v rámci rámcovej účtovnej osnove pre podnikateľov. Prvým účtom je **414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov**, na ktorom sa zaznamenávajú rozdiely týkajúce sa cenných papierov, podielov a derivátov účtovanej jednotky (Šlosár, Šlosárová, 2009). Rozdiely, ktoré vzniknú pri vkladoch spoločníkov a členov družstva, sa zapisujú na účte **415 - Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín**. Poslednou časťou oceňovacích rozdielov je účet **416 - Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splnutí a rozdelení**, kde sa zaznamenáva rozdiel medzi účtovnou a reálnou hodnotou majetku a záväzkov, ktoré sa zaničujú pri zrušení účtovnej jednotky (Farkaš, 2018).

Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov tvorí súčasť kapitálových vkladov, a na príslušnom účte sa zaznamenáva zákonný rezervný fond vytvorený zo vkladov spoločníkov, nie zo zisku, a to buď pri vzniku účtovnej jednotky, alebo neskôr.

Pri vzniku družstva je stanovená povinnosť vytvoriť nedeliteľný fond z kapitálových vkladov. Tento povinný prídelený predstavuje 10 % zapisovaného základného imania a je zaznamenaný na účte **418 - Nedeliteľný fond z kapitálových vkladov** (Šlosár, Šlosárová, 2009).

1.1.3 Fondy zo zisku

Každý podnik svojou činnosťou generuje výsledok hospodárenia, či už ide o negatívny (stratu) alebo pozitívny (zisk). V prípade dosiahnutia pozitívneho výsledku hospodárenia, ktorý je následne zdanený, zostáva podniku tzv. disponibilný zisk, o ktorom môže rozhodovať. Disponibilný zisk sa rozdeľuje na dve hlavné časti:

- a) časť, ktorá slúži na vyplácanie vlastníkom vo forme dividend.
- b) časť, ktorá zostáva v podniku.

Zostávajúca časť zisku v podniku sa využíva na jeho financovanie a tvorbu fondu. Táto časť môže zahŕňať vytváranie fondov, ktoré je podnik povinný vytvárať zo zákona, vrátane zákonných fondov, ako je napríklad **zákonný rezervný fond**, a **nedeliteľný fond**, ktoré vytvárajú družstvá. Tieto fondy sú určené na krytie strát v prípade potreby. Okrem toho môže podnik vytvárať fondy aj dobrovoľne. Patria sem **štatutárne fondy** a **ostatné fondy tvorené zo zisku** (Šlosár, Šlosárová, 2009).

1.1.4 Výsledok hospodárenia minulých rokov

V súvahe účtovnej závierky sa v tabuľke č. 5 položka výsledok hospodárenia minulých rokov zobrazuje ako súčet nerozdeleného zisku minulých rokov a neuhradenej straty minulých rokov.

Tabuľka 1 Rozdelenie výsledku hospodárenia minulých rokov

Výsledok hospodárenia minulých rokov
Nerozdelený zisk minulých rokov
Neuhradená strata minulých rokov

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

V tabuľke sme zhrnuli účty súvisiace s výsledkom hospodárenia minulých rokov. V prípade, že zisk nie je rozdelený, je zapísaný na účte **428 - Nerozdelený zisk minulých rokov**. Rovnako platí, že ak strata nie je vyrovnaná, je zaznamenaná na účte **429 - Neuhradená strata minulých rokov**. Výsledok hospodárenia minulých rokov sa formuje akumuláciou nerozdelených ziskov a neuhradených strát, ktoré sa prenášajú do budúcich účtovných období.

1.1.5 Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie

Výsledok hospodárenia predstavuje kvalitatívny a kvantitatívny ukazovateľ, ktorý hodnotí efektívnosť činnosti účtovnej jednotky. Vzniká ako rozdiel výnosov a nákladov, ktoré vznikli v danom účtovnom období. Ak výnosy viažu sa na dané účtovné obdobie prevyšujú náklady, vzniká zisk. Ak sú vyššie náklady ako výnosy, ktoré vznikli v danom účtovnom období vzniká strata, ktorá znižuje vlastné imanie (Šlosárová, Blahusiaková, 2020).

Výsledok hospodárenia sa analyzuje prostredníctvom výkazu zisku a strát, ktorý je štruktúrovaný do niekoľkých častí:

- 1) Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti,
- 2) Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti,
- 3) Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením,
- 4) Výsledok hospodárenia po zdanení.

Na účte **431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní po rozhodnutí príslušného orgánu účtovnej jednotky**, sa zaznamenáva akákoľvek úprava alebo rozdelenie účtovného zisku, ako aj usporiadanie účtovnej straty (Šlosárová, Blahusiaková, 2020).

Je dôležité, aby na tomto účte nezostal žiadny zostatok, pretože slúži na dočasné zaznamenanie úprav zisku alebo straty. Orgán účtovnej jednotky musí do konca účtovného obdobia rozhodnúť, ako bude zisk rozdelený alebo ako sa straty usporiadajú. Ak sa rozhodnutie nestanoví, nerozdelený zisk sa prenáša na účet **428 - Nerozdelený zisk minulých rokov**, a neusporiadaná strata sa zapíše na účet **429 - Neuhradená strata minulých rokov** (Šlosár, Šlosárová, 2009).

2 Cieľ práce

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotenie vlastného imania vybraného podniku a na základe analýzy výsledkov zistiť finančnú stabilitu podniku a navrhnúť riešenia pre zlepšenie resp. zachovanie jeho stability. V našej práci ide o podnikateľsky subjekt KLASTER s.r.o.. Podnikateľsky subjekt sme sledovali vo vybranom období rokov od 2020 do 2022.

Pre úspešné naplnenie hlavného cieľa sme si určili parciálne ciele:

1. Posúdenie štruktúry zdrojov krytia majetku vybraného subjektu - úroveň a dynamiku vývoja vlastného imania. Budeme analyzovať, ako je majetok podniku financovaný a ako sa mení pomer medzi vlastným imaním a cudzím kapitálom. Zameriame sa aj na dodržiavanie zlatého bilančného pravidla a jeho vplyv na finančnú stabilitu a schopnosť podniku platiť svoje záväzky v dlhodobom horizonte.
2. Zhodnotiť aktuálny stav imania v podniku a identifikovať jeho základné zložky a hodnotové prvky, pričom zdôrazníme podiely základného imania na celkovom imaní a jeho vplyv na hospodárske výsledky. Preskúmať aký podiel základného imania tvorí zo všetkého imania podniku a ako sa mení tento podiel v priebehu času. Taktiež sa budeme zaoberať vzťahom medzi základným imaním a hospodárskymi výsledkami podniku, aby sme lepšie pochopili, aký vplyv má vlastníctvo na finančnú výkonnosť podniku.
3. Analyzovať riziká spojené s vlastným imaním a záväzkami. Preskúmame pomer medzi aktívami a pasívami podniku s cieľom identifikovať a posúdiť riziká, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku tejto nerovnováhy. Analyzovať, ako sa mení tento pomer v čase a aký vplyv má na finančnú stabilitu a dlhodobú udržateľnosť podniku.

3 Metodika práce a metódy skúmania

V tejto kapitole bakalárskej práce charakterizujeme objekt skúmania a predmet jeho činnosti. Priblížime si postup práce a metódy, ktoré sme využili pri spracovaní teoretickej a praktickej časti práce.

3.1 Postup práce

Bakalárska práca pozostáva z dvoch častí. Prvá časť bakalárskej práce zahŕňa definovanie kľúčových pojmov a konceptov súvisiacich s danou tematikou. Začali sme s vysvetlením základných pojmov, ako je podnikanie, účtovanie a financovanie. Ďalej sme sa venovali k rozdeleniu vlastného imania. Popísali sme jednotlivé zložky vlastného imania ako napríklad základné imanie, kapitálové fondy a fondy zo zisku. Na záver tejto teoretickej časti sme sa zamerali na význam pojmu výsledok hospodárenia, ako aj na jeho členenie podľa účtovnej osnovy. V rámci teoretickej analýzy sme využili relevantné zdroje a literatúru, aby sme podporili a rozšírili naše pochopenie týchto pojmov. Táto časť práce poskytuje pevný základ pre ďalší prieskum a analýzu v druhej časti bakalárskej práce. V teoretickej časti bakalárskej práce sme využili nasledujúce informačné zdroje:

- a) Literatúra od domácich a zahraničných autorov.
- b) Učebnice publikované pedagógmi z Fakulty ekonómie a manažmentu.
- c) Právne predpisy a opatrenia vydané Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

Druhá časť bakalárskej práce sa zaoberá hodnotením vlastného imania ako zdroja financovania majetku v určenom podnikateľskom subjekte. Na úvod je nevyhnutné vybrať vhodný podnikateľský subjekt pre túto tému a potom zhromaždiť všetky potrebné informácie pre vypracovanie tejto časti.

Základným materiálom na spracovanie praktickej časti bakalárskej práce sú hlavne údaje, ktoré sa odvíjajú z účtovných uzávierok podnikateľského subjektu v sledovanom období, pričom je potrebné ich doplniť o ďalšie informačné zdroje. Tieto zdroje zahŕňajú:

- a) Individuálne účtovné uzávierky, konkrétne Súvahu Úč POD 1-01
- b) Výkaz ziskov a strát Úč POD 2-01

- c) Poznámky, ktoré sa predkladajú súčasne s daňovým priznaním k dani z príjmov a do 30 dní odo dňa schválenia príslušným orgánom účtovnej jednotky miestne príslušnému daňovému úradu
- d) Výpis z obchodného registra
- e) Informácie získané z osobných rozhovorov s majiteľom účtovnej jednotky

3.2 Objekt skúmania

Predmetom analyzovania vlastného imania je spoločnosť Klaster, s. r. o., ktorá sídli na adrese Veterná 1720/32, v Rimavskej Sobote, PSČ 949 01. Táto spoločnosť je jedno podielnikom, pričom majiteľ zároveň zastáva pozíciu konateľa firmy.

Podnikateľský subjekt sa podľa výpisu z obchodného registra zaoberá:

- výroba poľnohospodárskych strojov a príslušenstva,
- tvorba a spracovanie projektov za účelom získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,
- kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) v rozsahu voľných živnosti,
- kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (maloobchod) v rozsahu voľných živnosti,
- sprostredkovanie obchodu, služieb a výroby v rozsahu voľnej živnosti,
- výroba a montáž plastových okien a dverí,
- výroba, montáž a servis výplní stavebných otvorov a doplnkov z plastov dreva a kovu,
- nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami do celkovej hmotnosti 3,5 t vrátane prípojného vozidla,
- podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom,
- podnikateľské poradenstvo v rozsahu voľných živnosti,
- výroba jednoduchých výrobkov z kovu,
- opracovanie kovu jednoduchým spôsobom,
- výroba zdvíhacích a manipulačných zariadení,
- výroba strojov pre hospodárske odvetvie,
- výroba motorových vozidiel, motorov, dopravných prostriedkov, dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá a iné dopravné prostriedky,
- prípravné práce k realizácii stavby,

- uskutočňovanie stavieb a ich zmien,
- dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov

Účtovná jednotka funguje podľa ustanovení Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a používa sústavu podvojného účtovníctva. Je zapísaná v Obchodnom registri okresného súdu v Banskej Bystrici pod vložkou číslo 29523/S. Jej základné imanie predstavuje sumu 5 890,- € a bola založená dňa 16. 08. 2007.

V počiatočných fázach podnikania sa spoločnosť zaoberala výrobou a montážou oceľových konštrukcií pre garáže. Postupom času, od roku 2015, sa jej činnosť postupne presunula na výrobu jednoduchých kovových výrobkov a ich spracovanie.

V súčasnosti sa podnikateľský subjekt zameriava na výstavbu nebytových budov, vykonávanie stavebných prác vrátane úprav a zmien stavieb, a vykonáva aj prípravné práce súvisiace s realizáciou stavebných projektov. Počas sledovaného obdobia priemerne zamestnával 15 pracovníkov a spolupracoval so subdodávateľmi.

V roku 2021 sa do spoločnosti Klaster, s. r. o., pridal nový investor z Maďarska, a to právnická osoba Klaster Hungary, Kft, s finančným vkladom vo výške 850,-€. V roku 2022 došlo k zvýšeniu základného imania so záznamom v obchodnom registri. Klaster, s. r. o., prispel sumou 5 890,- €, zatiaľ čo Klaster Hungary, Kft, prispel sumou 850,- €

3.3 Metódy skúmania

Metódy použitia pri spracovaní tejto bakalárskej práce sa rozdeľujú do niekoľkých kategórií, ktoré poskytujú rôzne prístupy a nástroje na analýzu a zhodnotenie danej problematiky.

- a) Pozorovacia metóda - priamy rozhovor a pozorovanie zamestnanca účtovného oddelenia, čo umožnilo získať informácie z prvej ruky a lepšie pochopiť fungovanie účtovného systému v praxi
- a) Porovnávací metóda - je zameraná na porovnanie jednotlivých ukazovateľov v čase, čo umožňuje sledovať vývoj a identifikovať trendy a zmeny v analyzovanom období.
- b) Grafická metóda - sa využíva s pomocou číselných údajov, ktoré sú následne graficky znázornené, čo umožňuje lepšie vizualizovať a interpretovať vývoj situácie a zmeny v čase.

- c) Dedukčná metóda - sa aplikuje pomocou jednotlivých údajov, na základe ktorých je možné vyvodit' závery a uskutočniť analýzu, čím sa prispeje k hlbšiemu pochopeniu problematiky a identifikácii príčin a následkov.

Tieto metódy spolu tvoria komplexný prístup k spracovaniu bakalárskej práce, pričom každá z nich prispieva k získaniu širokej škály informácií a kvalitatívnej analýze danej témy. Ich kombinácia a vzájomné dopĺňanie umožňuje dosiahnuť objektívne a komplexné zhodnotenie problematiky.

4 Výsledky práce

4.1 Charakteristika vybraného podnikateľského subjektu

Pre praktickú časť bakalárskej práce sme si vybrali spoločnosť KLASTER s. r. o. Táto spoločnosť sa zaoberá výstavbou neobytných budov, realizáciou stavebných prác a ich prípravnými aktivitami. Na začiatku svojej existencie KLASTER s. r. o. vyrábala oceľové konštrukcie pre garáže. Avšak od roku 2015 sa postupne presunula na výrobu a spracovanie väčších kovových výrobkov. Spoločnosť pôsobí na území celej Slovenskej republiky a postupne expanduje aj do zahraničia.

4.2 Analýza kapitálovej štruktúry vo vybranom podniku

Analýza kapitálovej štruktúry vo vybranom podniku je kľúčovou súčasťou posúdenia jeho finančnej stability a dlhodobej udržateľnosti. Kapitálová štruktúra sa zameriava na spôsob, akým je financovaný podnik a akým pomerom sa kombinujú rôzne formy kapitálu, ako sú vlastné zdroje a dlhové financovanie. V prípade spoločnosti KLASTER s.r.o. je analýza kapitálovej štruktúry nevyhnutná pre posúdenie, ako je podnik financovaný a aký je jeho dlhodobý potenciál pre rast a rozvoj.

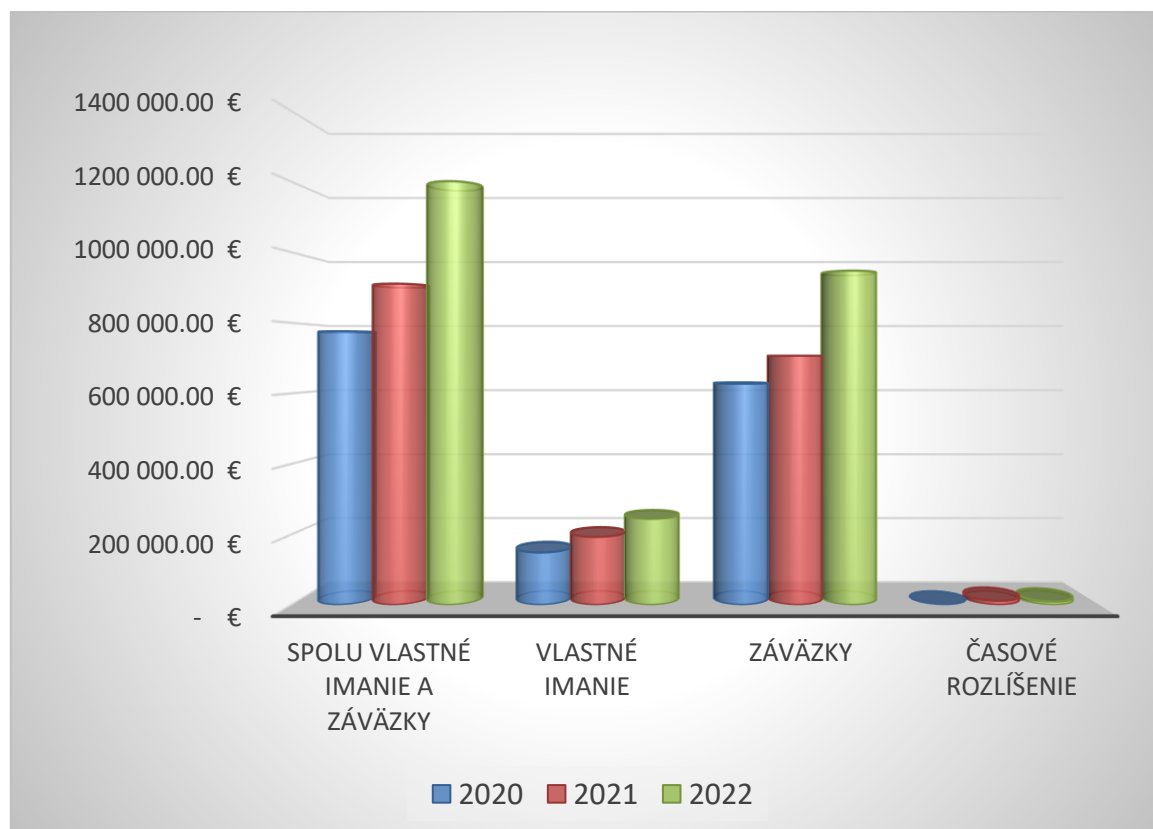
Podiel vlastného kapitálu predstavuje percentuálny podiel vlastných zdrojov financovania spoločnosti voči celkovému financovaniu podniku. Tento podiel sa vypočíta ako pomer vlastného kapitálu k celkovému kapitálu spoločnosti, pričom vlastný kapitál zahŕňa všetky prostriedky, ktoré vlastníci vložili do podniku.

Tabuľka 2 Vývoj a štruktúra zdrojov podniku v € v rokoch 2020 - 2022

Ukazovatele	2020	2021	2022	2021/2020		2022/2021	
				Hodnota	Index	Hodnota	Index
Spolu vlastné imanie a záväzky	775 998,-	910 930,-	1 201 276,-	134 932,-	1,17 %	290 346,-	1,32%
Vlastné imanie	148 641,-	192 709	244 302,-	44 068,-	1,30%	51 593,-	1,27%
Záväzky	627 357,-	706 664,-	947 691,-	79 307,-	1,13%	241 027,-	1,34%
Časové rozlíšenie	0	11 557,-	9 283,-	11 557,-		-2 274,-	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Na základe tabuľky vidíme, že hodnota zdrojov podniku v sledovanom období mala rastúcu tendenciu. V roku 2021 došlo k zvýšeniu zdrojov krytia majetku oproti roku 2020 v absolútnom vyjadrení o 134 932,-€. Tento nárast bol spôsobený hlavne zvýšením záväzkov, a to záväzkov voči bankám. Spoločnosť v roku 2021 aj 2022 prijala bežný bankový úver od Slovenskej sporiteľne, čo prispelo k rastu záväzkov. V roku 2022 bol nárast zdrojov o 1,34% vyšší ako v predchádzajúcom roku.

Graf. 1 Vývoj a štruktúra zdrojov podniku v € v rokoch 2020 - 2022

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Pri vývoji vlastného imania spoločnosť taktiež vykazuje rastúcu tendenciu. Ich nárast v roku 2021 oproti predchádzajúcemu roku vyjadrený indexom dosiahol 1,30 %, čo v hodnotovom vyjadrení predstavuje 44 068,-€. V roku 2022 bola hodnota vlastného imania 51 593,-€, čo znamená nárast o 1,27 % oproti predchádzajúcemu obdobiu.

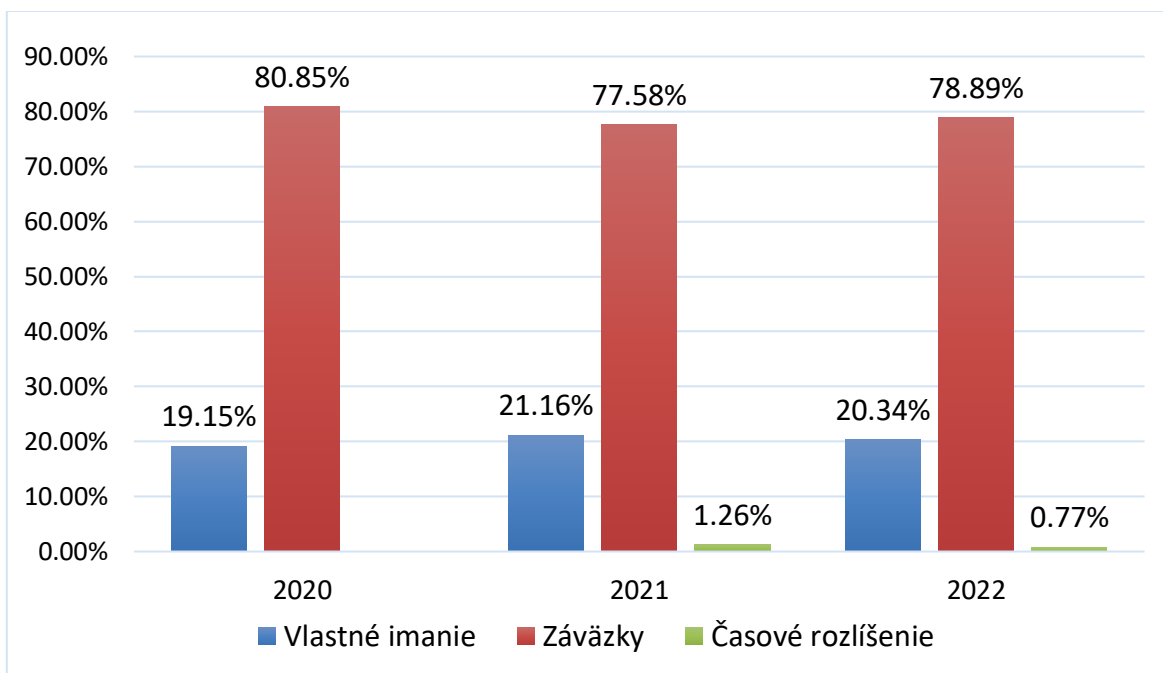
Tabuľka 3 Štruktúra zdrojov podniku v % v rokoch 2020 – 2022

Ukazovateľ	2020	2021	2022
Vlastné imanie	19,15 %	21,16 %	20,34 %

Závazky	80,85 %	77,58 %	78,89 %
Časové rozlíšenie	0	1,26%	0,77%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Z údajov z tabuľky vidno, že spoločnosť bola zadlžená v sledovaných rokoch. Hlavným meradlom zadlženosti je ukazovateľ Celkovej zadlženosti podniku, ktorý vyjadruje podiel cudzieho kapitálu na celkovom kapitály. Nižšie hodnoty tohto ukazovateľa signalizujú lepšiu finančnú situáciu podniku. Odporúčaná hodnota pre tento ukazovateľ je do 0,50. V rozvinutých ekonomikách sa za extrémne považuje 70%. Analyzovaná účtovná jednotka však neprekonáva tieto hodnoty, čo naznačuje vysokú mieru zadlženosti. V roku 2020 dosiahla úroveň zadlženosti až 80,85%, čo znamená, že iba 19,15% majetku pokrývala vlastné zdroje. V nasledujúcich rokoch sa tento ukazovateľ znížil, pričom v roku 2021 klesol na 77,58% a v roku 2022 dosiahol hodnotu 78,79%. Tieto údaje ukazujú, že miera zadlženosti sa najviac približuje extrémnym hodnotám v roku 2021.

Graf. 2 Štruktúra zdrojov podniku v % v rokoch 2020 – 2022

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Stupeň samofinancovania, vyjadrený podielom vlastného kapitálu k celkovému kapitálu, ukazuje schopnosť podniku financovať svoje potreby zo vlastných zdrojov. Počas sledovaného obdobia sme zaznamenali nárast hodnôt tohto ukazovateľa. V roku 2020 bola

najnižšia úroveň, čo znamená, že iba 19,15% majetku bolo financované z vlastných zdrojov. Postupne sa tento podiel zvýšil na 21,16% v roku 2021, ale v roku 2022 klesol na 20,34%. Tieto údaje poukazujú na relatívne zlepšenie schopnosti podniku financovať svoje operácie z vlastných zdrojov, avšak stále je tu potreba zvýšiť túto schopnosť a znížiť mieru závislosti od cudzieho kapitálu.

4.2.1 Vývoj a štruktúra vlastného imania analyzovanej účtovnej jednotky

Vlastné imanie tvorí základ podnikateľskej činnosti a predstavuje finančný zdroj krytia, ktorý môže byť získaný z rôznych zdrojov, ako sú vklady vlastníkov, kapitálové vklady a výnosy z hospodárskej činnosti. Je to dlhodobý zdroj financovania, ktorý poskytuje stabilný základ pre podnik. V tabuľke 3 je vidieť, že vlastné imanie sa skladá z rôznych komponentov, vrátane základného imania, kapitálových fondov, fondov zo zisku a výsledkov hospodárenia minulých rokov a aktuálneho obdobia. Tento základ financovania je dôležitým ukazovateľom finančnej stability a schopnosti podniku zvládať riziká a neistoty. Ako ukazuje tabuľka, vlastné imanie vykazuje rastúcu tendenciu, čo naznačuje pozitívny vývoj podniku. Tento rast je predovšetkým spôsobený dobrými výsledkami hospodárenia z minulých rokov, ktoré prispeli k akumulácii ziskov a posilneniu finančného zdravia podniku.

Tabuľka 4 Vývoj vlastného imania v rokoch 2020 –2022

Ukazovateľ	2020	2021	2022	2020/2021		2021/2022	
				Hodnota	Index%	Hodnota	Index%
Vlastné imanie	148 641,-	192 709,-	244 302,-	44 068,-	1,30%	51 593,-	1,27%
Základné imanie	6 640,-	6 640,-	6 740,-	0	1	0	1,02%
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0
Fondy zo zisku	0	0	0	0	0	0	0
HV minulých r.	83 077,-	142 075,-	186 142,-	58 998,-	1,71%	44 067,-	1,31%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Vlastné imanie analyzovanej účtovnej jednotky KLAŠTER s.r.o. v roku 2020 dosiahlo hodnotu 148 641,-€. Podiel základného imania na vlastnom imaní bol v tomto roku 4,47%. Významným faktorom v tejto ročnej bilancii bola prítomnosť nerozdeleného zisku minulých rokov, ktorý predstavoval najväčší podiel na vlastnom imaní s 55,89% z celkového vlastného imania. Je dôležité poznamenať, že v tomto účtovnom období nebol vykazovaný žiadny vývoj kapitálových fondov ani fondov tvorených zo zisku.

Následne v roku 2021 sme zaznamenali pozitívny trend rastu vlastného imania, ktoré sa zvýšilo o 44 068,-€ oproti roku 2020, dosahujúc hodnotu 192 709,-€. Avšak, podiel základného imania na vlastnom imaní sa v tomto roku znížil na 3,45%. Opäť prevládal vysoký podiel nerozdeleného zisku minulých rokov, ktorý tvoril 73,73% z celkového vlastného imania.

V roku 2022 pokračoval tento trend rastu vlastného imania, pričom jeho hodnota vzrástla o ďalších 51 593,-€, dosahujúc celkovú hodnotu 244 302,-€. Podiel základného imania na vlastnom imaní však klesol na 2,72%. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, nerozdelený zisk minulých rokov tvoril významnú časť celkového vlastného imania, tentoraz s podielom 76,19%.

Je významné, že KLAŠTER s.r.o. si udržuje vysoký podiel nerozdeleného zisku minulých rokov. Udržiavanie vysokého podielu nerozdeleného zisku naznačuje, že spoločnosť má dostatok finančných prostriedkov na investície do rôznych oblastí činnosti, čo môže prispieť k budúcemu rastu a rozvoju podniku.

Zároveň je dôležité poznamenať, že aj napriek rastúcemu vlastnému imaniu je podiel základného imania na vlastnom imaní voči celkovému vlastnému imaniu stále pomerne nízky. To môže naznačovať, že spoločnosť je stále značne závislá od externého financovania, najmä od dlhových zdrojov financovania. Preto by mohlo byť pre spoločnosť výhodné viac sa sústreďovať na zvyšovanie podielu vlastného kapitálu voči celkovému financovaniu, čo by zvýšilo jej finančnú stabilitu a znížilo závislosť od externých zdrojov financovania.

4.3 Analýza výsledku hospodárenia spoločnosti

Významnou zložkou vlastného imania každého podniku je výsledok hospodárenia. Výnosovú situáciu podnikateľskej jednotky hodnotíme na základe výsledku hospodárenia, ktorý poskytuje dôležité informácie o tom, ako úspešne či neúspešne podnikateľská činnosť

analyzovaného subjektu prebieha. Tieto informácie o nákladoch a výnosoch sú zaznamenané vo Výkaze ziskov a strát, ktorý je zostavovaný postupne a systematicky. Každéj položke výnosov je priradený príslušný náklad, čo umožňuje podrobnejšiu analýzu ziskovosti jednotlivých činností a operácií podniku. Takýto výkaz je kľúčovým nástrojom na posúdenie finančnej výkonnosti podniku a pomáha manažmentu pri rozhodovaní o budúcich strategických krokoch a investíciách.

Tabuľka 5 Štruktúra nákladov a výnosov v rokoch 2020-2022 v eurách

Ukazovateľ	2020	2021	2022
Výnosy z hosp. činnosti spolu	1 231 817,00	1 303 932,00	1 213 771,00
Tržby z predaja služieb	1 180 580,00	1 239 230,00	1 138 078,00
Tržby z predaja DHM	33 508,00	21 314,00	48 711,00
Ostatný výnosy z hosp. činnosti	17 729,00 €	43 388,00	26 982,00
Výnosy z finančnej činnosti	0	0	0
V Ý N O S Y S P O L U	1 231 817,00	1 303 932,00	1 213 771,00
Náklady z hosp. činnosti spolu	1 145 688,00	1 226 300,00	1 105 759,00
Spotreba materiálu	686 856,00	640 713,00	708 501,00
Služby	307 195,00	378 010,00	167 847,00
Osobné náklady	102 370,00	142 988,00	154 044,00
Dane a poplatky	721,00	2 342,00	1 922,00
Odpisy a opravné položky	38 166,00	60 710,00	71 375,00
ZC predaného majetku	7 455,00	0	0
Opravné položky k pohľadávkam	0	0	0
Ostatné náklady	2 925,00	1 537,00	2 070,00
Náklady na finančnú činnosť	11 210,00	18 842,00	41 719,00
N Á K L A D Y S P O L U	1 156 898,00	1 245 142,00	1 147 478,00
Daň z príjmu splatná	16 921,00	14 722,00	14 799,00
Hospodársky výsledok	57 998,00	44 068,00	51 494,00

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Na základe údajov v tabuľke 4 je zrejmé, že podnik dosahuje pozitívny hospodársky výsledok v sledovanom období, teda zaznamenáva zisk. Výnosy z hospodárskej činnosti prevažujú nad nákladmi spojenými s touto činnosťou. Hlavnou položkou týchto výnosov sú tržby z predaja služieb, čo je zrozumiteľné vzhľadom na to, že hlavnou činnosťou podniku je výstavba neobytných priestorov. Hospodársky výsledok z hospodárskej činnosti v roku 2022 dosiahol 66 293,-€, čo predstavuje nárast o 1,12% oproti predchádzajúcemu roku. Počas sledovaného obdobia podnik predal časť svojho pozemku a odstránil niektoré nepotrebné strojové zariadenia, čo prispelo k celkovému hospodárskemu úspechu.

Náklady na spotrebu materiálu výrazne narástli, čo viedlo k zvýšeniu výnosov z predaja služieb. Výnosy aj náklady z finančnej činnosti preukazujú určitú fluktuáciu. Aj keď hospodársky výsledok z finančnej činnosti je záporný, celkový hospodársky výsledok spoločnosti to neovplyvňuje. Každý rok počas sledovaného obdobia sa podarilo dosiahnuť pozitívny hospodársky výsledok, teda zisk.

4.4 Posúdenie financovania majetku

Zlaté bilančné pravidlo posudzuje, či má podnik dlhodobo k dispozícii vhodné zdroje na pokrytie svojho majetku. Neobežný majetok by mal byť financovaný vlastným imanom a dlhodobým cudzím kapitálom. Ak je hodnota neobežného majetku nižšia ako hodnota dlhodobých finančných zdrojov, hovoríme o prekapitalizovanosti. Obežný majetok by zase mal byť krytý krátkodobým cudzím kapitálom. Ak je hodnota obežného majetku vyššia ako hodnota krátkodobých zdrojov, podnik je prekapitalizovaný. Použitie krátkodobého cudzieho kapitálu na financovanie neobežného majetku môže vytvoriť nekrytý dlh a narušiť stabilitu podniku.

Analýza súvahy v tabuľke 6 poskytuje pohľad na finančnú štruktúru podniku v priebehu sledovaného obdobia. Z výsledkov horizontálnej analýzy možno vyvodit', že podnik bol v každom jednotlivom roku obdobia podkapitalizovaný. To znamená, že nevyužil dostatočné množstvo dlhodobých finančných zdrojov na pokrytie svojho majetku.

Tabuľka 6 Vývoj a štruktúra majetku v € v rokoch 2020 – 2022

Ukazovateľ	2020	2021	2022	2020/2021		2022/2021	
				Hodnota	Index	Hodnota	index
Majetok spolu	773 849 €	908 659 €	1 199 434 €	134 810 €	1,17	290 775 €	1,32
Neobežný majetok	383 355 €	626 954 €	952 014 €	243 599 €	1,64	325 060 €	1,52
Stavby	216 622 €	204 913 €	193 203 €	- 11 709 €	0,95	- 11 710 €	0,94
Samostatne hnutelné veci	84 899 €	179 965 €	173 226 €	95 066 €	2,12	- 6 739 €	0,96
Obstaraný DHM	17 994 €	242 076 €	585 585 €	224 082 €	13,45	343 509 €	2,42
Preddavok	63 840 €	0 €	0 €	- 63 840 €	0,00	0 €	0,00
Obežný majetok	390 494 €	281 705 €	247 420 €	- 108 789 €	0,72	- 34 285 €	0,88
Zásoby	35 892 €	32 062 €	38 246 €	- 3 830 €	0,89	6 184 €	1,19
Krátkodobé pohľadávky	82 399 €	121 700 €	137 217 €	39 301 €	1,48	15 517 €	1,13
Finančný majetok	272 203 €	127 943 €	71 957 €	- 144 260 €	0,47	- 55 986 €	0,56

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Na základe poskytnutej tabuľky môžeme konštatovať, že hodnota majetku účtovnej jednotky v sledovanom období postupne rástla. V roku 2020 bola hodnota majetku 773 849 eur, kým v roku 2022 sa zvýšila na 1 199 434 eur. Majetok účtovnej jednotky je zložený z neobežného a obežného majetku. Neobežný majetok pozostáva výlučne z dlhodobého hmotného majetku. Podnik má vo vlastníctve len hmotný majetok, ktorý je možné jednoznačne opísať. Rast dlhodobého hmotného majetku bol spôsobený dokončením výstavby výrobnéj haly pre vlastné účely a nákupom strojov, zariadení a nákladných áut potrebných na vykonávanie podnikateľskej činnosti.

Obežný majetok účtovnej jednotky tvoria zásoby, krátkodobé pohľadávky a finančné prostriedky. Táto časť majetku podniku vykazuje klesajúcu tendenciu. Zatiaľ čo v roku 2021 bol zaznamenaný pokles oproti roku 2020 vo výške 108 789 eur, v roku 2022 klesol len o 34 285 eur, čo predstavuje pokles o 12%.

4.4.1 Posúdenie financovania neobežného majetku

Neobežný majetok spoločnosti pozostáva z rôznych hmotných aktív, ako sú samostatné hnutelné veci a budovy. Spoločnosť vlastní výrobnú halu a budovu s kanceláriami, ktoré tvoria podstatnú časť jej neobežného majetku.

Je dôležité poznamenať, že spoločnosť v roku 2022 má záložné právo vo výške 312 603,- € na svojom majetku ako zabezpečenie dlhodobého úveru. Toto záložné právo poskytuje istotu pre veriteľov a zvyšuje finančnú stabilitu podniku. Pomáha to aj pri získavaní ďalších finančných zdrojov v budúcnosti. Celkovo sa tak vlastné zdroje podniku javia ako hlavný zdroj financovania, čo môže naznačovať istú konzervatívnosť voči používaniu cudzieho kapitálu.

Tabuľka 7 Financovanie neobežného majetku v € v rokoch 2020 – 2022

Ukazovateľ	2020	2021	2022
Neobežný majetok	383 355,-	626 954,-	952 014,-
Dlhodobý finančný majetok	0	0	0

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

4.4.2 Posúdenie financovania obežného majetku

Podľa tabuľky 8, účtovná jednotka financuje svoj obežný majetok krátkodobým kapitálom, čo naznačuje, že podnik dodržiava zlaté bilančné pravidlo. To znamená, že krátkodobé zdroje financovania sú využité na krytie krátkodobého majetku, čo je v súlade so zásadami finančnej stability a likvidity.

Pre každý rok sledovaného obdobia sme pozorovali, že podnik bol prekapitalizovaný, čo naznačuje, že mal dostatočné množstvo krátkodobých zdrojov na financovanie svojho obežného majetku. Tento stav môže byť považovaný za pozitívny, pretože to znamená, že podnik má primerané finančné zdroje na krátkodobé financovanie svojich prevádzkových potrieb a na pokrytie svojich krátkodobých záväzkov.

Prekapitalizácia podniku môže byť výhodná, pretože pomáha zabezpečiť finančnú stabilitu a likviditu v krátkodobom horizonte. Tento prístup umožňuje podniku flexibilitu a schopnosť rýchlo reagovať na zmeny v hospodárskom prostredí. Napriek tomu je dôležité

dbať na to, aby nedošlo k nadmernému využívaniu krátkodobého kapitálu, čo by mohlo viesť k problémom so splácaním dlhov a ohroziť dlhodobú finančnú stabilitu podniku.

Tabuľka 8 Financovanie obežného majetku v € v rokoch 2020 - 2022

Ukazovateľ	2020	2021	2022
Obežný majetok	390 494,-	281 705,-	247 420,-
Krátkodobý finančný kapitál	272 203,-	127 943,-	71 957,-
Čistý pracovný kapitál	119 291,-	153 762,-	175 463,-

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Hodnota čistého pracovného kapitálu v roku 2022 dosiahla úroveň 175 463 €, čo predstavuje zvýšenie o 21 701 € oproti hodnote z roku 2021. Tento nárast naznačuje pozitívny trend v finančnej situácii podniku, kde sa čistý pracovný kapitál každoročne zvyšuje. Tento trend má veľký význam, keďže čistý pracovný kapitál je kľúčovým indikátorom finančnej stability a likvidity firmy.

Rastúci trend hodnoty čistého pracovného kapitálu je povzbudivý, pretože naznačuje, že podnik má dostatočné finančné prostriedky na pokrytie svojich krátkodobých záväzkov a prevádzkových nákladov. Tento stav umožňuje podniku flexibilitu v riadení svojich finančných tokov a schopnosť zvládať nečakané výdavky alebo situácie.

Celkovo môžeme hodnotiť rast hodnoty čistého pracovného kapitálu pozitívne, pretože naznačuje, že podnik má zdravú finančnú pozíciu a dostatočné rezervy na plynulý chod svojich prevádzkových činností. Tento ukazovateľ je dôležitým faktorom pri hodnotení finančnej stability a dlhodobej udržateľnosti podniku.

5 Diskusia

V nasledujúcej časti bakalárskej práce sa venujeme vyhodnoteniu výsledkov a finančnej situácie spoločnosti KLAŠTER, s. r. o. na základe analýz, ktoré sme vykonali v predchádzajúcej kapitole. V druhej časti podrobne navrhujeme opatrenia, ktoré by mohli pomôcť spoločnosti zhodnotiť svoje pasíva a zlepšiť svoju finančnú situáciu.

5.1 Zhrnutie výsledkov

Analýza vlastného imania bola realizovaná v časovom rozmedzí rokov 2020 až 2022. Pri vykonávaní tejto analýzy sme vychádzali z podkladových účtovných dokumentov: Súvahy, Výkazu ziskov a strát a Poznámok. Na základe podrobných analýz sledovaného subjektu sme v tejto sekcii bakalárskej práce vytvorili komplexný obraz jeho finančnej situácie. Medzi silné stránky analyzovanej spoločnosti patrí konzistentné dosahovanie kladných výsledkov hospodárenia každý rok. V roku 2020 dosiahol najvyšší výsledok hospodárenia vo výške 57 tisíc eur. Následne, v roku 2022, dosiahol výsledok hospodárenia vo výške 51 tisíc eur, čo naznačuje finančnú stabilitu podniku.

Nevýhodnou stránkou podniku je nízky podiel vlastných zdrojov krytia na celkových zdrojoch financovania majetku. Aj keď vlastné imanie zaznamenalo pozitívny vývoj počas celého sledovaného obdobia, podiel záväzkov sa však pohyboval. V roku 2022 predstavovalo vlastné imanie 20,34% celkových pasív spoločnosti. Hodnoty záväzkov analyzovaného subjektu každým rokom mierne klesali. Ukazovatele zadlženosti nedosahovali optimálne hodnoty v žiadnom sledovanom období, čo bolo spôsobené vysokým podielom záväzkov na celkových pasívach účtovnej jednotky. V roku 2020 dosiahol ukazovateľ celkovej zadlženosti hodnotu 80,85%, no v priebehu nasledujúcich účtovných období sa tieto hodnoty začali približovať k hraničnej optimálnej hodnote 70%. V roku 2022 dosiahol podiel záväzkov na celkových pasívach analyzovaného subjektu hodnotu 78,89%.

Záverom môžeme konštatovať, že finančná situácia spoločnosti nie je optimálna. Zaznamenáva síce kladné výsledky hospodárenia, no ukazovatele zadlženosti sa približujú hraničným optimálnym hodnotám.

5.2 Návrhy a odporúčania

Na základe uskutočnenej analýzy a dosiahnutých výsledkov sme identifikovali niekoľko návrhov a opatrení, ktoré môžu v budúcnosti prispieť k zlepšeniu finančnej situácie analyzovanej spoločnosti KLASTER s. r. o.

Zvýšenie podielu vlastného imania na celkových zdrojoch financovania majetku spoločnosti je kľúčové. Tento krok by prispel k väčšej finančnej stabilite a znížil by závislosť spoločnosti od externých zdrojov financovania.

Navrhujeme vytvoriť Zákonný rezervný fond z dosiahnutých ziskov, keďže podnik počas 15 rokov svojho podnikania nevytvoril žiadny zákonný rezervný fond.

Tabuľka 9 Zákonný rezervný fond

Výsledok hospodárenia v roku 2022	51 494,00 €
Základné imanie v roku 2022	6740,00 €
5% z čistého zisku	2574,70 €
10% zo základného imania	674,00 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov podniku, 2024

Tento fond by slúžil na krytie prípadných strát v budúcnosti a zároveň by splnil požiadavky Obchodného zákonníka. Tvorba Zákonného rezervného fondu vyplýva pre spoločnosť s ručením obmedzeným je povinná vytvárať rezervný fond vo výške najmenej 5 % z čistého zisku, avšak nie viac ako 10 % základného imania. Tento fond musí spoločnosť každoročne dopĺňať o sumu stanovenú v spoločenskej zmluve alebo v stanovách, minimálne však vo výške 5 % z čistého zisku vykázaného v ročnej účtovnej závierke. V tomto prípade 5 % z čistého zisku, čo je 2574,70 €, prekračuje 10 % z hodnoty základného imania. To znamená, že je dostatočné vytvoriť zákonný rezervný fond vo výške 674 €, pretože táto suma splní požiadavky na minimálnu výšku rezervného fondu.

Podnik by sa mal snažiť zabrániť vzniku záporných výsledkov hospodárenia z finančnej činnosti. Tento cieľ môžeme dosiahnuť postupným znížením nákladov spojených s finančnou činnosťou a zvýšením výnosov z tejto činnosti. Záporný výsledok z finančnej činnosti by totiž mohol negatívne ovplyvniť výsledky hospodárenia z bežnej činnosti.

Ďalším opatrením je dosahovanie lepších hodnôt ukazovateľov zadlženosti. Navrhujem analyzovanému podniku využiť 20% z hospodárskeho výsledku na mimoriadnu splátku dlhodobého bankového úveru, čo by predstavovalo hodnotu 10 298,80 € z celkového úveru vo výške 413 387,00 € v roku 2022. Týmto opatrením by sa dosiahol dvojitý účinok. Po prvé, rýchlejším splatením časti úveru by sa zredukovala dlhodobá záťaž podniku, čo by pozitívne ovplyvnilo jeho finančnú stabilitu. Po druhé, zánikom záložného práva na majetok by sa zvýšilo vlastné imanie podniku, čo by posilnilo jeho finančnú pozíciu a schopnosť získavať ďalšie financovanie v budúcnosti.

Tieto navrhnuté opatrenia majú potenciál pozitívne ovplyvniť finančnú situáciu spoločnosti v budúcnosti a zabezpečiť jej udržateľný rast a stabilitu.

Záver

Prvým a základným krokom pri tvorbe bakalárskej práce bolo stanovenie hlavného cieľa a následné formulovanie čiastkových cieľov, ktoré boli krokovými kamienkami smerujúcimi k dosiahnutiu toho hlavného. Druhým krokom bolo určenie metód a postupov, ktoré sme použili na dosiahnutie týchto čiastkových cieľov.

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo prostredníctvom odbornej literatúry podrobne opísať vlastné imanie ako zdroj financovania majetku podniku. Na tento hlavný cieľ nadväzovali ďalšie čiastkové ciele, pričom jeden z nich bol venovaný analýze finančnej stability podniku.

V teoretickej časti práce sme sa zameriavali na získanie poznatkov z domácej a zahraničnej odbornej literatúry. Tieto poznatky sme následne spracovali a aplikovali v praktickej časti práce, čím sme dosiahli súlad medzi teoretickou a praktickou časťou a naplnili ciele stanovené na začiatku práce.

Praktická časť práce sa zameriavala na dôkladnú analýzu vlastného imania ako základného zdroja financovania majetku, pričom sme venovali osobitnú pozornosť analýze finančných zdrojov.

Z vykonanej analýzy sme získali cenné informácie, ktoré nám umožnili zhodnotiť finančnú stabilitu sledovaného podniku. Zistili sme, že podnik dosahuje stabilné a pozitívne hospodárske výsledky každý rok, čo svedčí o jeho finančnej zdravotnej situácii. Napriek tomu sme identifikovali, že podnik neefektívne využíva cudzí kapitál na obstaranie aktív, čo môže viesť k nadmernému zadĺženiu a obmedzovať jeho finančnú nezávislosť.

Získané údaje sme systematicky zhrnuli a analyzovali pomocou tabuliek a následne sme ich vizualizovali vo forme grafov.

Na záver praktickej časti sme formulovali a navrhli konkrétne opatrenia a riešenia, ktoré by mohli pomôcť podniku zlepšiť jeho finančnú stabilitu a dosiahnuť vyššiu finančnú samostatnosť. Tieto opatrenia by mohli podporiť dlhodobú udržateľnosť a rast podniku v dynamickom podnikateľskom prostredí.

Postupnosťou rozpracovania problematiky sme získali odbornú-teoretické znalosti, ktoré nám umožnili mať lepší prehľad o tom, ako vyzerá financovanie majetku z pohľadu vlastného imania podniku. Na základe týchto poznatkov sme schopní vyvodit' závery o tom,

ako efektívnejšie využiť dostupné finančné prostriedky. Avšak, neustále sa posúvame vpred a hľadáme nové informácie, aby sme mohli zlepšiť naše poznatky v tejto oblasti.

Bibliografické zdroje

FEKETE, I. *Obchodná spoločnosť s ručením obmedzeným*. Bratislava: EPOS. 2004, 688 s. ISBN 80-8057-584-3.

VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování II. část. 1. vyd.* Praha: Fakulta financí a účetnictví VŠE v Praze, 1996. 130 s. ISBN 80-7079-067-9.

SYNEK, M., a kol. *Podniková ekonomika*. Praha : C. H. BECK. 2010. 498 s. ISBN: 978-80-7400-336-3.

CENIGOVÁ, A. *Podvojný účtovníctvo podnikateľov: Praktická príručka. Osemnásť doplnené a aktualizované vydanie*. Bratislava: Ceniga, 2019, 656 s. ISBN 978-80-973274-0-8.

FARKAS, R. *Vlastné imanie obchodných spoločností. Druhé, prepracované a doplnené vydanie*. Wolters Kluwer SR, 2018, 376s. ISBN 978-80-8168-951-2

MÁZIKOVÁ, K., MATEÁSOVÁ, M., ONDRUSOVÁ, L. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov 1. Druhé, aktualizované a prepracované vydanie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019, 304s., ISBN-978-80-571-0010-2.

ŠLOSAR, R., SLOSAROVA, A. *Podvojný účtovníctvo pre podnikateľov po vstupe Slovenskej republiky do eurozóny. 1 vyd.* Bratislava: Jura Edition, 2009, 226s. ISBN 978-80-8078-282-5

ŠLOSÁROVÁ, A., BLAHUŠIAKOVA, M. *Analýza účtovnej závierky. 2. vyd.* Bratislava: Wolters Kluwer. 2020. 162 s. ISBN 978-80-571-0166-6.

DeANGELO, H. 2022. *The Capital Structure Puzzle: What Are We Missing?* Cambridge university press. ISSN 0022-1090.

BARTOŠOVÁ, V. 2005. *Optimalizácia finančnej štruktúry podniku*. Žilina: EDIS-vydavateľstvo ŽU. ISBN 80-8070-404-X.

BEŇOVÁ, K. 2004. *Podnikové finance*. Ostrava: UNION. ISBN 80-86764-27-3.

ČERNOHORSKÝ, J et. al. 2011. *Základy financí*. Praha: Grada publishing. ISBN 978-80-247-3669-3.

FETISOVÁ, E et. al. 2004. *Financie malých a stredných podnikov*. Bratislava: IURA EDITION. ISBN 80-89047-87-4.

**KRALOVIČ, J et al. 2002. *Finančný manažment*. Bratislava: IURA EDITION.
ISBN 80-89047-17-3.**

**VALÁŠKOVÁ, K et. al. 2019. *Dlhové financovanie*. Žilina. EDIS-vydavateľstvo
ŽU. ISBN 978-80-554-1536-9.**

Zákon č. 431/2002 Z. z. z. 01.03.2024 o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Zákon č. 513/1991 Z. z. z. 01.03.2024 obchodní zákonník v znení neskorších predpisov